

وزارت امور اقتصادی و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۴/۱۶۳۲۰۹۱

تاریخ: ۱۴۰۴/۱۱/۰۵

پیوست: ندارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

سرمایه گذاری برای تولید

ناظرین / مدیران کل / مدیران محترم گمرکات اجرایی

موضوع: مصوبات هیات محترم وزیران در خصوص سند برنامه ملی گذر و بند (پ) ماده (۵۸) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

با سلام و احترام

به پیوست تصاویر مصوبات شماره ۱۶۳۹۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۹/۲۶ و ۱۵۰۷۷۴/ت ۶۴۷۹۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۰ هیات محترم وزیران در خصوص ابلاغ سند برنامه ملی گذر و آیین نامه اجرایی بند (پ) ماده (۵۸) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران با موضوع اعطای سایر مشوق ها و حمایت های افزایش رقابت پذیری گذر (ترانزیت) از مسیر ایران جهت آگاهی و اجرا ابلاغ می گردد، مقتضی است ضمن مدنظر قرار دادن موارد تأکیدی ذیل، اقدامات لازم مصوبه به عمل آید.

ماده ۳: بندهای مهم مرتبط با گمرک موضوع انواع مشوق های قابل ارائه توسط دستگاه های اجرایی

بند ۳- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است با رعایت مفاد ماده (۳) قانون حمل و نقل و عبور کالای ترانزیتی، نسبت به ترخیص کالای ترانزیتی موجود در گمرک از قلمرو سرزمینی، بدون نیاز به اخذ هر گونه مجوزی به جز موارد مندرج در تبصره های ذیل ماده مذکور، اقدام نماید. همچنین ترتیبی اتخاذ گردد ترخیص این گونه کالاهای ورودی به اماکن گمرکی از زمان پیش اظهار الکترونیکی ظرف (۴) ساعت انجام پذیرد.

بند ۴- با توجه به اینکه دستگاه های همجوار متولی صدور مجوزهای استاندارد، قرنطینه دامی، نباتی و شیمیایی ملزم به حضور مستمر در ساعات فعالیت گمرک حتی روزهای تعطیل بوده و همچنین مکلفند تحت نظارت گمرک به منظور جلوگیری از رسوب کالا و ایستایی ناوگان حامل کالای ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی کشور، ظرف دو ساعت از زمان دریافت درخواست، نسبت به صدور مجوزهای مربوطه اقدام نمایند، لذا موضوع به نحو مقتضی به سازمانهای مذکور اعلام گردد در صورت عدم پاسخگویی در زمان فوق به منزله تایید مراتب و ادامه فرایند تشریفات می باشد.

بند ۵- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است تشریفات گمرکی کالاهای ترانزیتی که از شمول تبصره های ذیل ماده (۳) قانون حمل و نقل خارج می باشد و در اظهارنامه شرکت های حمل و نقل بین المللی ایرانی بصورت حمل

ریلی و مستقیم از قلمرو سرزمینی درج می شود، با حداقل مدیریت خطر (ریسک) و بدون نیاز به ارزیابی کالا و تعیین ماهیت و با اعتماد به پلمپ مبدأ (مسیر سبز) انجام دهد.

بند ۶ - گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است چنانچه کالایی توسط یک شرکت حمل و نقل بین المللی ایرانی به **دفعات** از قلمرو سرزمینی حمل و یکبار تعیین ماهیت گردد، در صورت سابقه عینی حداکثر تا ۹ ماه، با حداقل مدیریت خطر (ریسک) و بدون نیاز به ارزیابی کالا و تعیین ماهیت و با اعتماد به پلمپ مبدأ (مسیر سبز)، اقدام نماید.

تبصره - این بند شامل فرآورده های نفتی که با تانکر یا با بشکه های **بیش از پنجاه (۵۰) لیتری** حمل می شوند، نمی گردد.
بند ۷ - گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان بنادر و دریانوردی مکلفند به منظور حمل یکسره کالا از طریق شیوه های حمل و نقل ریلی و جاده ای از قلمرو سرزمینی، شرایط، الزامات و تسهیلات لازم برای **پیش از ترانزیتی** را قبل از ورود شناور به بندر فراهم آورند.

بند ۱۰ - گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی، مطابق بند (پ) ماده (۶۱) قانون، نسبت به ارائه خدمات اداری، عملیاتی و گمرکی به صورت **فعالیت شبانه روزی** و در تمامی ایام هفته (تعطیل و غیرتعطیل) در بنادر بازرگانی اقدام نماید.

ماده ۴: بندهای مهم مرتبط با گمرک موضوع انواع حمایت های دستگاه های اجرایی در امور ترانزیت

بند ۵ - دستگاه های ارائه دهنده خدمات در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور مکلفند در صورت قطعی سامانه ها، برق و آسیب تجهیزات و خطوط زیرساخت و اینترنتی و عدم کارکرد مطلوب دستگاه های آشکارساز (ایکس - ری)، توزین، ابزار و تجهیزات مربوط به استاندارد و قرنطینه های دامی، نباتی و بهداشت، ضمن پیش بینی تمهیدات لازم حداکثر بعد از یک ساعت انتظار نسبت به ارائه خدمات بصورت غیر برخط به ناوگان حامل کالای ترانزیتی اقدام نمایند.
بند ۶ - گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است در اجرا و تسهیل تشریفات پایش (کنترلی) قانونی، نسبت به نصب تجهیزات آشکارساز (ایکس - ری) با کیفیت تشخیص بالا برای محمولات ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام نماید.

۱۲ - گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی نسبت به صدور مجوز برای اجرای ترانشیمنت کالای ترانزیت (تغییر وسیله حمل) در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام نماید.

وزارت امور اقتصادی و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۴/۱۶۳۲۰۹۱

تاریخ: ۱۴۰۴/۱۱/۰۵

پیوست: ندارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

بدیهی است چنانچه در فرآیند اجرای مصوبه، گمرکات اجرایی با محدودیت‌ها یا مشکلاتی از حیث زیرساخت‌های فنی، ارتباطی یا تجهیزاتی مواجه باشند، لازم است مراتب در اسرع وقت از طریق واحدهای ستادی ذی‌ربط پیگیری و اقدامات مقتضی به عمل آید. مسئولیت حسن اجرای مفاد این مصوبه بر عهده بالاترین مقام اجرایی گمرکات ذی‌ربط خواهد بود.

چنگیز خناری
مدیرکل دفتر نظارت بر ترانزیت

رونوشت:

-جناب آقای نقدی معاون محترم حقوقی و نظارت جهت استحضار.

-معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری جهت استحضار.

-سرکار خانم رسته مدیرکل محترم توسعه و تجهیز با عنایت به بند ۶ ماده ۴ مصوبه ۱۵۰۷۷۴/ت ۶۴۷۹۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۰ هیات محترم

وزیران جهت آگاهی و صدور دستور اقدام لازم.

-سرکار خانم صالحی همکار محترم حوزه معاونت امور گمرکی جهت درج در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۵۰۷۷۴

شماره ..... / ب ۶۴۷۹۶ هـ

تاریخ .....

۱۴۰۴ / ۹ / ۱۰

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت راه و شهرسازی - وزارت امور اقتصادی و دارایی
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت کشور - وزارت نفت - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت امور خارجه
گمرک جمهوری اسلامی ایران - سازمان بنادر و دریانوردی - سازمان ملی استاندارد ایران
دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی
فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۹/۲ به پیشنهاد شماره ۱۰۴۲۱۸/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۴/۶/۳۰ وزارت راه و شهرسازی با تأیید ستاد ملی گذر مرز به مرز (ترانزیت) و به استناد بند (پ) ماده (۵۸) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (پ) ماده (۵۸) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران
(موضوع اعطای سایر مشوق ها و حمایت های افزایش رقابت پذیری گذر (ترانزیت) از مسیر ایران)

- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.
- ۲- قانون حمل و نقل: قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴ با اصلاحات بعدی.
- ۳- ستاد: ستاد ملی گذر مرز به مرز (ترانزیت) موضوع بند (الف) ماده (۵۷) قانون.
- ۴- مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور: نقاط مجاز ورود به کشور و خروج از آن که با تصویب هیئت وزیران به عنوان مرز رسمی تعیین می شوند.
- ۵- حمل و نقل ترکیبی (چند وجهی): عبور کالا از قلمرو سرزمینی با استفاده از حداقل دو شیوه حمل (دریایی، ریلی، جاده ای و هوایی) که تحت یک قرارداد و برنامه حمل واحد با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می شود.
- ۶- حمل یکسره: حمل و عبور کالا از مبدأ تا مقصد بدون تخلیه و نگهداری در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور.
- ۷- ترانزیت: مراحل گذر مرز به مرز (ترانزیت) کالا که طی آن کالایی از مبادی خارجی به مقصد کشور ثالث از یک نقطه مرزی مجاز قلمرو سرزمینی، وارد و از دیگر نقاط مرزی مجاز کشور به صورت حمل و نقل ترکیبی (چندوجهی) یا حمل یکسره خارج می گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۵۰۷۷۴
تاریخ ..... ۱۴۰۴ / ۹ / ۱۰
تاریخ ثبت ..... ۶۴۷۹۶ هـ

۸- مشوق: ابزارها و اقدامات تشویقی که با هدف ترغیب عاملین سرمایه گذار و فعالان حوزه ترانزیت ارائه می شوند.

۹- حمایت: مجموع اقدامات و سیاست هایی که به صورت غیرمستقیم با هدف تسهیل ترانزیت ارائه می شود.

۱۰- پروانه تردد: برگه ای که توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور برای کلیه ناوگان خارجی و ناوگان ایرانی حامل کالای ترانزیتی صادر می گردد و مشخصات وسایل نقلیه، راننده، مرز ورودی و خروجی، طول و مسیر تردد و زمان سفر را تعیین می کند.

ماده ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی فعال در حوزه های زیر مشمول دریافت مشوق ها و حمایت های موضوع این آیین نامه خواهند بود:

- ۱- سرمایه گذاران در پروژه های تأمین و نوسازی ناوگان و توسعه زیرساختی مرتبط با ترانزیت.
- ۲- فعالان حوزه ترانزیت اعم از تجار، شرکت های بارفرابر (فورواردر) و حمل کننده (کریر).
- ۳- اپراتورهای فعال در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور، مراکز آماد (لجستیک) و بنادر خشک.

۴- سکوها و شرکت های دانش بنیان تأمین کننده زیرساخت های رقومی مدیریت هوشمند ترانزیت.

۵- سایر شرکت های فعال در حوزه ترانزیت به تشخیص دبیرخانه ستاد.

ماده ۳- انواع مشوق های قابل ارائه توسط دستگاه های اجرایی به شرح زیر است:

۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری سایر دستگاه های عضو ستاد، تخفیف های پلکانی تعرفه های هزینه های خدمات عملیاتی در بنادر و پایانه مرزی متناسب با میزان عملکرد درخصوص جابه جایی کالاهای ترانزیتی به صورت هوشمند در قلمرو سرزمینی را در ابتدای هر سال به نحو مقتضی به مشمولین موضوع ماده (۲) این آیین نامه اطلاع رسانی نماید به طوری که تخفیفات یکپارچه اعطا شده موجب ارتقای رتبه کشور در سنجه های بین المللی بهره وری آماد (لجستیک) و باعث کاهش حداقل بیست درصد (۲۰٪) از نظر هزینه ای و سی درصد (۳۰٪) از نظر زمانی مسیرهای عبوری از ایران نسبت به کریدورهای متناظر با رعایت قوانین و مقررات مربوط گردد.

۲- وزارت راه و شهرسازی از طریق سازمان ها و شرکت های تابعه و وابسته براساس قوانین مربوط و با رعایت تحقق هدف بند (۱) این ماده، نسبت به تعرفه گذاری منطقه ای و ایجاد سازوکار هماهنگ در نظام تعرفه خدمات حمل و نقل بین المللی و آماد (لجستیک) بین کشورهای واقع در کریدورهای ترانزیتی جهت شفاف سازی، ثبات بخشی و پیش بینی پذیری تعرفه ها اقدام و به صورت سالانه منتشر نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۵۰۷۷۴ / ت ۶۴۷۹۶ هـ
تاریخ .....
۱۴۰۴ / ۹ / ۱۰

۳- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است با توجه به مفاد ماده (۳) قانون حمل و نقل مبنی بر این که کالای ترانزیتی از قلمرو سرزمینی نیاز به هیچ گونه مجوزی ندارد به جز موارد مندرج در تبصره های ذیل ماده مذکور، ترتیبی اتخاذ نماید این گونه کالاهای ورودی به اماکن گمرکی از زمان پیش اظهار الکترونیکی ظرف چهار (۴) ساعت ترخیص گردند.

۴- دستگاه های متولی صدور مجوزهای استاندارد، قرنطینه دامی، نباتی و شیمیایی به کالاهای ترانزیت موضوع ماده (۳) قانون حمل و نقل، ضمن الزام به حضور مستمر در ساعات فعالیت گمرک حتی روزهای تعطیل، مکلفند تحت نظارت گمرک جمهوری اسلامی ایران به منظور جلوگیری از رسوب کالا و ایستایی ناوگان حامل کالای ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی کشور، ظرف دو (۲) ساعت از زمان دریافت درخواست، نسبت به صدور مجوزهای مذکور اقدام نمایند. عدم پاسخگویی در زمان فوق به منزله تأیید مراتب و ادامه فرآیند تشریفات گمرکی می باشد. همچنین به منظور تسهیل مراتب، نسبت به انعقاد تفاهم نامه های مشترک به منظور پذیرش متقابل مجوزهای صادره توسط کشورهای مسیر ترانزیت اقدام نمایند.

۵- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است تشریفات گمرکی کالاهای ترانزیتی که از شمول تبصره های ذیل ماده (۳) قانون حمل و نقل خارج می باشد و در اظهارنامه شرکت های حمل و نقل بین المللی ایرانی بصورت حمل ریلی و مستقیم از قلمرو سرزمینی درج می شود، با حداقل مدیریت خطر (ریسک) و بدون نیاز به ارزیابی کالا و تعیین ماهیت و با اعتماد به پلمپ مبدأ (مسیر سبز) انجام دهد.

۶- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است چنانچه کالایی توسط یک شرکت حمل و نقل بین المللی ایرانی به دفعات از قلمرو سرزمینی حمل می شود و یکبار تعیین ماهیت شده است، در صورت سابقه عینی با حداقل مدیریت خطر (ریسک) و بدون نیاز به ارزیابی کالا و تعیین ماهیت و با اعتماد به پلمپ مبدأ (مسیر سبز)، حداکثر تا (۹) نه ماه ارزیابی و تعیین ماهیت ننماید.

تبصره- این بند شامل فرآورده های نفتی که با تانکر یا با بشکه های بیش از پنجاه (۵۰) لیتری حمل می شوند، نمی گردد.

۷- سازمان بنادر و دریانوردی و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلفند شرایط، الزامات و تسهیلات لازم برای پیش اظهار کالای ترانزیتی قبل از ورود شناور به بندر به منظور حمل یکسره کالا از طریق شیوه های حمل و نقل ریلی و جاده ای از قلمرو سرزمینی را فراهم آورند و برای اجرا و بهره برداری فعالین حوزه ترانزیت ارائه نمایند.

۸- وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران مکلفند به منظور افزایش سهم ترانزیت ریلی کشور، مطابق آیین نامه اجرایی جزء (۲) بند (ث) ماده (۵۷) قانون موضوع تصویب نامه شماره ۱۹۱۸۴۲ / ت ۶۳۴۴۰ هـ مورخ ۱۴۰۳ / ۱۲ / ۱۱، ظرف یک (۱) ماه نسبت به ثبت سفارش و ورود تجهیزات مورد نیاز ترانزیت ریلی اقدام نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۵۰۷۷۴
تاریخ ۱۳۰۴ / ۹ / ۱۰
تاریخ ۱۳۰۴ / ۹ / ۱۰

۹- راه آهن جمهوری اسلامی ایران مکلف است ضمن اعمال برنامه منظم سیر و حرکت در مرزهای مجاز ریلی و رعایت زمان ترانزیت (Transit Time) مطابق آیین نامه اجرایی جزء (۳) بند (ث) ماده (۵۷) قانون موضوع تصویب نامه شماره ۱۹۱۸۰۱/ت/۶۳۴۵۵ هـ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۱ با اخذ تضامین لازم از شرکت های حمل و نقل بین المللی ریلی موضوع تبصره (۲) ماده (۹۸) آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی موضوع تصویب نامه شماره ۲۶۲۷۵۸/ت/۴۷۷۷۵ هـ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۹، آنها را به گمرک جهت تودیع تعهد به جای تضمین معرفی نماید.

۱۰- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی، مطابق بند (پ) ماده (۶۱) قانون، نسبت به ارائه خدمات اداری، عملیاتی و گمرکی به صورت فعالیت شبانه روزی و در تمامی ایام هفته (تعطیل و غیرتعطیل) در بنادر بازرگانی اقدام نمایند.

۱۱- سازمان ملی استاندارد ایران و سایر دستگاه های متولی صدور مجوزهای قرنطینه دامی، نباتی و شیمیایی به کالاهای ترانزیت، موضوع ماده (۳) قانون حمل و نقل نسبت به ارائه خدمات اداری، عملیاتی و صدور مجوز با استقرار آزمایشگاه های مرجع یا مورد تأیید استاندارد و سایر آزمایشگاه ها و تجهیزات لازم، به صورت فعالیت شبانه روزی و در تمامی ایام هفته (تعطیل و غیرتعطیل) در بنادر بازرگانی و یا نزدیک محوطه مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام نمایند.

۱۲- وزارت راه و شهرسازی با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران، شاخص های مدیریت خطر را برای شرکت های حمل و نقل بین المللی به منظور ارائه مشوق های لازم ظرف سه (۳) ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه مشخص نماید.

تبصره- براساس شاخص های تعیین شده، شرکت های حمل و نقل بین المللی دارای خطر (ریسک) پایین توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران هر شش (۶) ماه تعیین و مشوق های لازم نظیر تمدید پروانه شرکت های مذکور با سنوات بیشتر و نیز اعمال حداقل مدیریت خطر (ریسک) و بهره برداری از امتیازات عبور کالا بدون ارزیابی کالا و تعیین ماهیت برای آنها در نظر گرفته می شود.

ماده ۴- انواع حمایت های دستگاه های اجرایی در امور ترانزیت به شرح زیر است:

۱- سازمان بنادر و دریانوردی به منظور راهبری و مدیریت حمل ریلی در بنادر ریل پایه، مکلف به استفاده از اپراتور ریلی می باشد.

۲- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط، نسبت به طراحی و استقرار نظام جامع بیمه های ترانزیتی با شرایط زیر اقدام نماید:

الف- فراهم سازی پوشش کامل و هماهنگ بیمه ای برای کلیه مخاطرات احتمالی در فرآیند ترانزیت از قلمرو سرزمینی جمهوری اسلامی ایران، شامل خسارات وارده به کالا، وسیله نقلیه، راننده، اشخاص ثالث و تأخیر در تحویل.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۵۰۷۷۴ / ت ۶۴۷۹۶ هـ
تاریخ ۱۳۰۴ / ۹ / ۱۳

- ب- طراحی و عرضه بیمه نامه هایی با پوشش های کافی، شفاف، قابل رهگیری و منطبق با استانداردهای بین المللی با استفاده از ظرفیت های بخش خصوصی و شرکت های بیمه داخلی.
- پ- ایجاد سازوکار تبادل اطلاعات و پایش (کنترل) برخط بیمه نامه ها میان بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر سازمان ها و نهادهای مرتبط با ترانزیت به منظور قابل استعلام بودن اصالت و وضعیت اعتبار بیمه نامه ها در تمام مراحل ترانزیت.
- ت- بسترسازی مناسب برای حضور شرکت های بیمه گر ایرانی جهت راه اندازی بیمه باربری و سلامت واگن در کشورهای هدف.
- ث- تعامل و رایزنی مستمر و مؤثر با مراجع متناظر بین المللی از جمله دفتر کارت سبز اروپا و اتحادیه های بیمه ای منطقه ای به منظور رفع تعلیق بیمه کارت سبز.
- ۳- وزارت امور خارجه در چارچوب وظایف قانونی و با همکاری وزارت راه و شهرسازی و اتاق های بازرگانی مشترک با کشورها نسبت به رایزنی های گسترده و متقابل جهت صدور روادید (ویزا) مدت دار رانندگان و فعالان حمل و نقل بین المللی اقدام نماید.
- ۴- وزارت راه و شهرسازی مکلف است در اجرای بند (ب) ماده (۵۷) قانون، پنجره واحد خدمات یکپارچه گذر (ترانزیت) را در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور با قابلیت تبادل داده با سامانه های بین المللی مرتبط با ترانزیت، برای همگام سازی فرآیندهای دستگاه های مستقر در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اعم از وزارت راه و شهرسازی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، وزارت کشور (بازارچه مرزی)، مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و از طریق برقراری ارتباط با سامانه های موجود (نظیر سامانه جامع تجارت، سامانه جامع گمرک، سکوی هوشمند پایش ناوگان حمل و نقل، سامانه جامع حمل و نقل و سامانه های شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی) اجرا نماید و کلیه دستگاه های اجرایی مستقر در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور مکلفند وظایف قانونی خود را به طور مؤثر و به موقع در قالب پنجره واحد با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱ به متقاضیان خدمات مزبور ارائه نمایند.
- ۵- دستگاه های ارائه دهنده خدمات در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور مکلفند در زمان بروز قطعی سامانه ها و خرابی تجهیزات شامل عدم دسترسی به سامانه های داخلی به موجب قطعی برق و خطوط زیرساخت و ارتباط اینترنتی و نیز خرابی و عدم کارکرد مطلوب دستگاه های آشکارساز (ایکس-ری)، توزین، ابزار و تجهیزات مربوط به استاندارد و قرنطینه های دامی، نباتی و بهداشت، ضمن پیش بینی تمهیدات لازم و هماهنگ با سازوکار یکپارچه، حداکثر بعد از یک ساعت انتظار نسبت به ارائه خدمات بصورت غیر برخط به ناوگان حامل کالای ترانزیتی اقدام نمایند.
- ۶- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است در اجرا و تسهیل تشریفات پایش (کنترلی) قانونی نسبت به نصب تجهیزات آشکارساز (ایکس-ری) مطلوب و با کیفیت تشخیص بالا برای محمولات ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۵۰۷۷۴

شماره ..... / اب ۶۴۷۹۶ هـ

تاریخ .....

۱۴۰۴ / ۹ / ۱۰

۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند با همکاری وزارت راه و شهرسازی، سازوکار نحوه خرید بارگنج (کانتینر) های خالی مرجوعی در عملیات حمل و نقل بارگنج (کانتینری) در کشور را تهیه و ظرف یک (۱) ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه اعلام نمایند.

۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت راه و شهرسازی و اتاق های بازرگانی و تشکل های صنفی حمل و نقل و آمد (لجستیک)، از طریق انعقاد تفاهم نامه های مشترک با سایر کشورها نسبت به توافق بر روی حمایت ها و ضمانت های لازم برای توسعه سرمایه گذاری شرکت های ایرانی در پایانه ها و تجهیزات و تأسیسات برون مرزی اقدام نماید.

۹- شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور تسهیل تردد بین المللی، سازوکار اجرای قطار کامل بدون افزایش تعرفه بهره برداری در مسیرهای ترانزیتی و افزایش ظرفیت و سرعت انتقال محمولات از طریق بخش خصوصی را با رعایت آیین نامه اجرایی جزء (۳) بند (ث) ماده (۵۷) قانون موضوع تصویب نامه شماره ۱۹۱۸۰۱/ت/۶۳۴۵۵ هـ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۱ فراهم نماید.

۱۰- شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور مدیریت یکپارچه و هوشمند شد آمد (ترافیک) و سیر و حرکت، از طریق انعقاد تفاهم نامه جهت هماهنگ سازی اسناد حمل و نقل ریلی و بارنامه های ترکیبی با کشورهای همسایه نسبت به اتصال سامانه های ریلی و رفع موانع مبادله واگن ها در نقاط مرزی اقدام نماید.

۱۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است به منظور ارتقای سطح ایمنی و امنیت عمومی، صیانت از زیرساخت های جاده ای و حفظ محیط زیست، ترتیبی اتخاذ نماید حمل و نقل کالاهای خطرناک در مناطقی که شبکه و ظرفیت ریلی موجود است، با اولویت حمل ریلی صورت پذیرد.

۱۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی نسبت به صدور مجوز برای اجرای ترانشیپ کالای ترانزیت (تغییر وسیله حمل) در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام نماید.

۱۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران) مکلف است به منظور شفافیت گمرکی و آمد (لجستیک) و پرهیز از هرگونه رفتارهای سلیقه ای در مبادی ورودی و خروجی نسبت به اعمال ضوابط شفاف، صریح و غیرقابل تفسیر و مبتنی بر سامانه (سیستم) های هوشمند ارزیابی و پایش (کنترلی) مطابق استانداردهای بین المللی و با اعتماد به محفظه های دارای پلمپ سالم از مبدأ تا پایان سال ۱۴۰۴ اقدام نماید.

۱۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در خصوص تسهیل شرایط صدور مجوزهای مرتبط با سامانه های مورد نیاز موضوع این آیین نامه و همچنین بکارگیری اقدامات فناورانه و نوآورانه برای توسعه سامانه های زنجیره مدیریت هوشمند گذر (ترانزیت)، در چهارچوب بندهای (ت) و (چ) ماده (۱۰۷) قانون اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۵۰۷۷۴ / ب ۶۴۷۹۶ هـ
تاریخ ۱۳۰۴/۹/۱۰

۱۵- شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی کالا جهت حمل یکسره، صرفاً اجازه بارگیری و نظارت بر ناوگان تحت پوشش خود را دارند مگر با اجازه کتبی دفتر مرکزی سایر شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی که کامیون تحت پوشش آنها می‌باشد. همچنین شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی امکان استفاده از کامیون‌های شرکت‌های حمل و نقل داخلی جهت حمل کالای ترانزیتی در داخل کشور و خارج از مراکز اعلام بار را دارند.

۱۶- وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای) مکلف است با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران، به منظور تسهیل تردد و کاهش هزینه ترانزیت از قلمرو سرزمینی، نسبت به انجام تشریفات مرزی به صورت کاملاً الکترونیکی و بدون نیاز به حضور فیزیکی نمایندگان شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی و کارگزاران گمرکی در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور و با ایجاد امکان پیگیری فرایندهای ترانزیتی توسط خود رانندگان ایرانی و خارجی از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام نماید.

۱۷- واحدهای اجرایی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در طول مسیرهای مجاز صرفاً مکلف به پایش (کنترل) و ممهور نمودن پروانه تردد وسیله نقلیه جاده‌ای ترانزیتی می‌باشند و فک پلمپ و بازرسی کامیون‌های ترانزیتی جز در موارد ظن قوی وفق ماده (۱۹) آیین‌نامه اجرایی قانون حمل و نقل موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۵۸۲/ت ۱۹۷۸۶ هـ مورخ ۱۳۷۷/۹/۳۰ ممنوع می‌باشد.

ماده ۵- دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مکلف به اجرای تکالیف موضوع مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه در بازه‌های زمانی تعیین شده می‌باشند و در صورت عدم انجام تکالیف یادشده در موعد مقرر توسط مسئولین و کارکنان دستگاه‌های مذکور، برابر با قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲ با اصلاحات بعدی برخورد خواهد شد.

ماده ۶- نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه توسط دستگاه‌های اجرایی از طریق دبیرخانه ستاد صورت می‌گیرد.

محمدرضا عارف
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.
(۲۰۵۱۲۶۹۰)

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۳۰

شماره: ۱۶۸۴۶۷/۱۰۰/۰۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره ثبت: ۱۸۵۲۷۰۰

تاریخ: ۱۴۰۴/۱۰/۰۳

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر پورمحمدی - معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
جناب آقای دکتر مومنی - وزیر محترم کشور
جناب آقای دکتر عراقچی - وزیر محترم امور خارجه
جناب آقای دکتر مدنی زاده - وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی
جناب آقای دکتر اتابک - وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت
جناب آقای دکتر پاک نژاد - وزیر محترم نفت
سرتیپ خلبان دکتر نصیرزاده - وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سرتیپ پاسدار رادان - فرمانده کل محترم انتظامی جمهوری اسلامی ایران
جناب آقای دکتر محمدزاده - نماینده محترم مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر از کمیسیون عمران)

موضوع: ابلاغ سند برنامه ملی گذر (ترانزیت)

یا سلام و احترام

ضمن تشکر بابت مشارکت و همکاری سازنده آن مجموعه در مراحل تهیه و تدوین سند برنامه ملی گذر (ترانزیت)، به پیوست تصویب نامه شماره ۱۶۳۹۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۹/۲۶ ستاد ملی ترانزیت درخصوص سند مذکور موضوع جزء (۲) بند (الف) ماده ۵۷ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور، مشتمل بر (۱۰) ماده و تبصره‌های ذیل آن، جهت استحضار تقدیم می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمائید اقدام لازم درخصوص احکام مرتبط و وظایف مقرر آن دستگاه را برای پیشبرد و تحقق اهداف سند، معمول و نتایج را به این وزارت (دبیرخانه ستاد) اعلام نمایند.

فرزانه صادق

بسمه تعالی

تصویب نامه ستاد ملی ترانزیت

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

ستاد ملی گذر مرز به مرز (ترانزیت) در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۵ بنا به پیشنهاد شماره ۶۶۴۸۸/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۳۱ وزارت راه و شهرسازی (دبیرخانه ستاد) و به استناد جزء (۲) بند (الف) ماده (۵۷) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳، سند برنامه ملی گذر (ترانزیت) را به شرح زیر تصویب کرد.

سند برنامه ملی گذر (ترانزیت)

ماده ۱ - مفاهیم و تعاریف

قانون: قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳ -

ستاد: ستاد ملی گذر مرز به مرز (ترانزیت) موضوع بند (الف) ماده ۵۷ قانون

مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور: نقاط مجاز ورود به کشور و خروج از آن که با تصویب هیئت وزیران به عنوان مرز رسمی تعیین می شوند.

حمل و نقل ترکیبی (چندوجهی): عبور کالا از قلمرو کشور با استفاده از حداقل دو شیوه حمل (دریایی، ریلی، جاده‌ای و هوایی) که تحت یک قرارداد و برنامه حمل واحد با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می شود.

حمل یکسره: حمل و عبور کالا از مبدأ تا مقصد بدون تخلیه و نگهداری در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور

گذر مرز به مرز (ترانزیت) کالا: سلسله‌مراحل است که طی آن کالایی از مبادی خارجی به مقصد کشور ثالث از یک نقطه مرزی مجاز قلمرو سرزمینی جمهوری اسلامی ایران وارد و از دیگر نقاط مرزی مجاز کشور بصورت حمل و نقل ترکیبی یا یکسره خارج می گردد. در این آئین نامه، به منظور اختصار از واژه "ترانزیت" برای اشاره به "گذر مرز به مرز" استفاده شده است.

آماد و پشتیبانی (لجستیک) غیرنظامی: مدیریت و اجرای کلیه عملیات لازم برای انتقال کالا از مبدأ تولید تا مقصد مصرف، به شکلی مؤثر، کارآمد و مطلوب که شامل سخت‌افزار و نرم‌افزارهای مرتبط با گمرک، حمل و نقل، انبارداری، توزیع و خدمات امور مالی و بیمه می شود.

مرکز آماد (لجستیک): محدوده مشخصی است که به منظور تجميع فعاليت‌های مرتبط با آماد و پشتیبانی و حمل و نقل کالا در جهت بهينه‌سازی فرآیندها و کاهش هزینه‌ها ایجاد می‌شود.

دالان‌های گذری (کریدورهای ترانزیتی): شبکه‌ای منسجم از زیرساخت‌های فیزیکی (مانند جاده‌ها، خطوط ریلی، بنادر، مسیرهای هوایی و فرودگاه‌ها، پایانه‌های مرزی، مراکز آماد (لجستیک) و سایر تأسیسات) و امکانات نرم‌افزاری و فرآیندی (چارچوب نهادی، قانونی و مقرراتی، کنوانسیون‌ها، اسناد، استانداردها، خدمات عملیاتی و آماد (لجستیک) و فناوری اطلاعات و ارتباطات) دو یا چند کشور را به هم مرتبط می‌کنند.

زنجیره ارزش منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای: طیف کاملی از فعاليت‌های مورد نیاز از جمله حمل و نقل و لجستیک برای رساندن یک محصول یا خدمات از مرحله طراحی تا استفاده نهایی در یک منطقه جغرافیایی که در آن چندین کشور در ارزش افزوده محصول یا خدمات نهایی مشارکت دارند.

دالان (کریدور) اقتصادی: یک شبکه جغرافیایی تعریف شده که در آن فعاليت‌ها و عوامل اقتصادی با هدف افزایش بهره‌وری در زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، از طریق ادغام زیرساخت‌ها (از جمله حمل و نقل، انرژی و فناوری اطلاعات) و هماهنگ‌سازی سیاست‌های تجاری به هم متصل می‌شوند.

ماده ۲ - چشم‌انداز

نقش آفرینی تعیین‌کننده، مؤثر، تاب‌آور و روزافزون در ترانزیت و زنجیره ارزش منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

ماده ۳ - اهداف

ابعاد اصلی عملکرد آماد و پشتیبانی (لجستیک) بین‌الملل هر کشور به کیفیت زیرساخت‌های تجارت و حمل و نقل، کارآمدی در سهولت تشریفات گمرکی و مدیریت مرزی، برنامه‌ریزی و انجام حمل و نقل آسان با قیمت رقابتی، کیفیت خدمات آماد (لجستیک)، توانایی پایش و ردیابی محموله‌ها، و میزان تحویل به موقع محموله‌ها به ویژه محموله‌های خاص اعم از فسادپذیر و خطرناک به گیرندگان طبق زمان‌بندی یا انتظار تعیین شده آنها وابسته است. با توجه به این مؤلفه‌ها، مهم‌ترین اهداف سند برنامه ملی ترانزیت کشور به شرح زیر است:

۱- تحقق چهل (۴۰) میلیون تن ترانزیت زمینی سالانه کالا از ایران (سی (۳۰) میلیون تن ترانزیت جاده‌ای و ده (۱۰) میلیون تن ترانزیت ریلی) تا پایان سال برنامه هفتم پیشرفت (در سال اول اجرای قانون شانزده (۱۶) میلیون تن و در سال‌های بعدی افزایش شش (۶) میلیون تن هر سال)؛

۲- افزایش سهم ترانزیت در رشد اقتصادی و ایجاد درآمدهای پایدار با لحاظ مدیریت و بهینه نمودن هزینه‌ها؛

۳- کمک به رشد اقتصادی و ایجاد پیوندهای تجاری پایدار با کشورهای همسایه، منطقه و فرامنطقه؛

ماده ۴ - راهبردها

- ۱- نقش آفرینی در زنجیره های ارزش و کریدورهای اقتصادی و تقویت ارتباطات حمل و نقلی منطقه و فرامنطقه؛
- ۲- توسعه دیپلماسی اقتصادی و حمل و نقلی با کشورهای همسایه با رویکرد افزایش سهم ترانزیتی کشور؛
- ۳- ایجاد مدیریت یکپارچه هوشمند و تنظیم گر از طریق ستاد ملی ترانزیت؛
- ۴- تکمیل و اتصال کریدورهای جاده ای و ریلی به مبادی ورودی و خروجی و ارتقای بهره وری در مبادی مذکور
- ۵- توسعه سرمایه گذاری و استفاده حداکثری از ظرفیت بخش های خصوصی در حوزه ناوگان، زیرساخت و تامین تجهیزات اولویت دار ترانزیتی و آماد (لجستیک) در شیوه های مختلف حمل و نقل؛

ماده ۵ - مزیت های ترانزیت کشور

- ۱- همسایگی با ۱۵ کشور به ویژه کشورهای محصور در خشکی با تقاضای موجود و بالقوه ترانزیتی؛
- ۲- وجود شبکه گسترده و متنوع ترانزیتی متصل به بنادر شمالی و جنوبی و پایانه های مرزی زمینی (جاده ای و ریلی)؛
- ۳- عضویت در سازمان ها و نهادهای اقتصادی و حمل و نقلی منطقه ای و بین المللی نظیر سازمان همکاری های اقتصادی (اگو)، اتحادیه اقتصادی اوراسیا، شانگهای و بریکس؛
- ۴- توان آماد (لجستیک) و بخش های خصوصی فعال؛
- ۵- امکان افزایش درآمد پایدار ارزی و ایجاد فرصت های اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پایدار؛
- ۶- امنیت بالای تردد کالای ترانزیتی از کشور؛
- ۷- قرار گرفتن در مسیر کریدورهای مهم اقتصادی و ترانزیتی زمینی، هوایی و دریایی؛
- ۸- امکان ایجاد و توسعه پهنه های آماد و پشتیبانی (لجستیک) غیرنظامی در پسرکانه مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور؛

ماده ۶ - الزامات توسعه ترانزیت کشور

۱-۶ الزامات مدیریتی

- ۱- مدیریت منسجم و یکپارچه با تثبیت نقش دبیرخانه ستاد به عنوان نهاد موثر در راهبری، تنظیم گری و نظم بخشی بین سازمان های ذیربط در ترانزیت؛
- ۲- استفاده حداکثری از ظرفیت های ملی و بین المللی جهت رفع یا کاهش آثار تحریم های سیاسی، مالی، تجاری، حمل و نقلی، بانکی، بیمه ای علیه کشور؛
- ۳- ایجاد هماهنگی عملکردی مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و بازارچه های مرزی با مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور؛
- ۴- شناسایی و تبیین منافع مشترک با کشورهای هدف در زمینه نقش آفرینی در زنجیره ارزش جهانی و کریدورهای اقتصادی؛
- ۵- توسعه موافقت نامه های دو و چندجانبه تجارت آزاد و تجارت ترجیحی با سایر کشورها و ایجاد درهم تنیدگی حداکثری بین مناسبات تجارت و ترانزیت با آنها؛
- ۶- استفاده حداکثری از ظرفیت سازمان های اگو، اتحادیه اقتصادی، اوراسیا، شانگهای، بریکس و دیگر سازمان ها و

- موافقتنامه‌های کریدورهای منطقه‌ای و بین‌المللی نظیر شمال- جنوب، تراسیکا، چابهار و عشق‌آباد در جهت نیل به چشم‌انداز سند حاضر با تأکید بر گشودن بازارهای جدید حمل‌ونقل و ترانزیت؛
- ۷- زمینه‌سازی و تسریع در فرآیندهای الحاق به کنوانسیون‌های مهم حمل‌ونقل بین‌المللی و گمرکی و اجرای کامل موافقتنامه‌ها و کنوانسیون‌های با عضویت فعلی کشور؛
- ۸- استقرار پنجره واحد خدمات یکپارچه گذر (ترانزیت) برای تسهیل تردد در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور؛
- ۹- جذب سرمایه‌گذاری خارجی و افزایش مشارکت بخش خصوصی داخلی در توسعه ترانزیت از کشور؛
- ۱۰- افزایش اقدامات حمایتی کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و قیمت تمام‌شده ناوگان حمل‌ونقل جهت رقابت‌پذیری آنها با ناوگان سایر کشورهای؛
- ۱۱- پایش و ارزیابی مستمر وضعیت ترانزیت کشور بر مبنای سنجش‌های کلیدی عملکردی؛
- ۱۲- فعالسازی دپوهای تخصصی برای مدیریت و راهبری هر یک از کریدورهای مهم ترانزیت؛

۲-۶ الزامات فرآیندی

- ۱- رفع تعارض‌های قانونی و تنقیح قوانین یا مقررات زدایی در حوزه ترانزیت با تأکید بر تطبیق حداکثری و همسوسازی قوانین تجاری ایران با قوانین تجاری بین‌المللی؛
- ۲- بازنگری، بروز رسانی و همسان‌سازی قوانین و مقررات ملی ترانزیتی با آخرین نسخ کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی؛
- ۳- افزایش ظرفیت عملکردی پایانه‌های مرزی جاده‌ای، ایستگاه‌های ورودی و خروجی ریلی، بنادر و فرودگاه‌ها از طریق اصلاح، کاهش و ساده‌سازی فرآیندها و زمان تشریفات اداری به منظور تسهیل ترانزیت توسط سازمان‌های ذیربط در مراکز مذکور؛
- ۴- افزایش سرعت و سهولت فرآیندهای ترانزیتی و کاهش مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ترانزیت از ایران؛
- ۵- تسهیل فضای کسب و کار در حوزه ترانزیت و اعطای مشوق‌های شکل‌گیری و بازاریابی بین‌المللی شرکت‌های خصوصی توانمند حمل‌ونقل بین‌المللی (کربری و فورواردری)؛

۳-۶ الزامات زیرساختی

- ۱- شتاب بخشی در تغییر شیوه‌های سنتی و توسعه و استقرار تجارت الکترونیک به عنوان یکی از الزامات نقش‌آفرینی کشور در عرصه آماد (لجستیک) بین‌المللی و ترانزیت؛
- ۲- تأمین و اختصاص منابع مالی از منابع دولتی و بودجه سنواتی و بهره‌گیری حداکثری از روش‌های نوین تأمین مالی؛ غیردولتی و سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی کشور؛
- ۳- نوسازی ناوگان ریلی و به‌روز رسانی ناوگان و بارگیرهای جاده‌ای و نوسازی و توسعه ناوگان هوایی و دریایی؛

۴- یکپارچه سازی سامانه های بین دستگاهی از طریق تبادل هوشمند داده ها؛

۵- افزایش پایداری شبکه ارتباطی تبادل اطلاعات به ویژه در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور

۶- اولویت دهی به تکمیل حلقه های مفقوده ترانزیتی ریلی و جاده ای؛

۷- ارتقای تجهیزات و امکانات در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور و توسعه زیرساخت های حمل و نقل ترکیبی، کانتینری، انواع اسکله با کاربری خاص نظیر رو-رو، رو-پکس (RO-PAX)، مراکز آماد (لجستیک) و تیرپارک ها با استانداردهای بین المللی؛

۸- انطباق پذیری و تعامل سامانه های داخلی و بین المللی و ایجاد سازوکارهای تبادل داده های حمل و نقلی، ترانزیتی و گمرک با سایر کشورها با هماهنگی دستگاه های حاکمیتی؛

۹- مهیا نمودن شرایط خرید و یا افزایش واگنهای ترانزیتی تخصصی با امکان سیر در خطوط ریلی کشورهای همسایه

۱۰- مهیا نمودن شرایط خرید کانتینرهای خالی مرجوعی؛

۱۱- تکمیل و ارتقاء زیرساخت های پذیرش پروازهای ترانزیتی اعم از مسیرها، فرودگاه ها و مراکز آماد (لجستیک) هوایی؛

۱۲- توسعه، تجهیز و تکمیل بنادر بازرگانی به ویژه در مکران؛

اقدامات اجرایی، طرح ها، پروژه های مرتبط با هریک از الزامات فوق الذکر برای توسعه ترانزیت کشور در کمیته تخصصی موضوع ماده ۱۰ این سند مطرح و بررسی و حسب ضرورت در نشست های اصلی ستاد نهایی و تصویب می شود.

ماده ۷- اهم اقدامات پیشران

اهم اقدامات پیشران مدیریتی، فرآیندی و زیرساختی به شرح زیر تعیین می گردد:

۱-۷- اهم اقدامات مدیریتی و فرآیندی

۱- به منظور ایجاد انسجام و تسهیل عبور و مرور در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور و تقویت عملکرد کریدورهای حمل و نقل بین المللی و اعمال سیاست های واحد در حوزه ترانزیت و آماد (لجستیک) و اجرای دقیق طرح های جامع پایانه های مرزی مصوب شورای ساماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز، وزارت راه و شهرسازی نسبت به مدیریت و هماهنگی امور زیربنایی و فرآیندی بین تمامی ارگان ها، نهادها و دستگاه های مستقر در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور اقدام می نماید. هرگونه برنامه ریزی، سیاست گذاری و اداره امور مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور حسب مورد تابع مفاد ماده (۵۷) قانون می باشد.

۲- کلیه دستگاه ها و نهادهای مرتبط با ترانزیت مکلف به هماهنگی با دبیرخانه ستاد ملی ترانزیت پیش از ابلاغ هرگونه مقررات و بخشنامه های محدودیت ساز در فرآیند ترانزیت و حمل و نقل بین المللی از قلمرو کشور و همچنین اجرای مصوبات ستاد به عنوان مرجع واحد راهبری امور مدیریت ترانزیت کشور با توجه به جایگاه قانونی و حدود و ثغور وظایف تصریح شده آن در ماده ۵۷ قانون برنامه هفتم پیشرفت به منظور نظم بخشی و ایجاد انسجام در مدیریت ترانزیت و آماد و پشتیبانی (لجستیک) بین الملل، می باشند.

۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است در راستای اجرای جزء (۴) بند (الف) ماده (۵۷) قانون، ظرف مدت سه ماه از تصویب این سند، شیوه نامه مدیریت امور زیربنایی و فرآیندی و همچنین هماهنگی میان سازمان ها و نهادهای مستقر در پایانه های مرزی هوایی، دریایی، ریلی و جاده ای، هماهنگی بین پایانه های مرزی دوطرف مرز و هماهنگی با کشورهای مبدأ و مقصد کالای گذری (ترانزیتی) را تدوین و به تصویب ستاد برساند.

۴- وزارت راه و شهرسازی مکلف است در راستای اجرای بند (ب) ماده (۵۷) قانون، پنجره واحد خدمات یکپارچه گذر (ترانزیت) در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور با قابلیت تبادل داده با سامانه های بین المللی مرتبط با ترانزیت برای همگام سازی فرآیندهای دستگاه های مستقر در مبادی ورودی و خروجی کشور اعم از وزارت راه و شهرسازی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، وزارت کشور (بازارچه)، مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و گذرنامه با پنجره واحد فوق از طریق برقراری ارتباط با سامانه های موجود (نظیر سامانه جامع تجارت، سامانه جامع گمرک، سکوی پایش هوشمند ناوگان حمل و نقل، سامانه جامع حمل و نقل و سامانه های شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی) اجرا نماید و کلیه دستگاه های اجرایی مستقر در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور مکلفند وظایف قانونی خود را به طور مؤثر و به موقع در قالب پنجره واحد با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی - مصوب ۱۴۰۱- به متقاضیان خدمات مزبور ارائه نمایند.

۵- دبیرخانه ستاد ضمن راه اندازی سامانه پیگیری و پایش مصوبات ستاد، نسبت به ایجاد داشبورد جامع ترانزیت کشور اقدام می نماید. در همین راستا، کلیه دستگاه ها موظف به تبادل داده های مرتبط با ترانزیت بوده و متقابلاً نیز ستاد امکان بهره برداری از داشبورد جامع ترانزیت برای همه اعضای ستاد و سایر دستگاه های ذیربط را مهیا می نماید.

۶- وزارت راه و شهرسازی از طریق سازمان ها و شرکت های وابسته یا تابعه سازوکار حمایت و تشویق شرکت های حمل و نقلی جهت توسعه فعالیت در حوزه های حمل و نقل کانتینری و ترکیبی را با تدوین بسته های تشویقی و با اولویت ارائه به فعالان داخلی حوزه ترانزیت که سوابق مشخص و موفق در زمینه بازاریابی و حمل کالای ترانزیتی دارند، ارائه نماید.

۷- وزارت راه و شهرسازی با همکاری نهادهای ذیربط در راستای توسعه ترانزیت هوایی نسبت به اعطای آزادی های هوایی و بهینه سازی و ایجاد مسیرهای هوایی رقابتی اقدام نماید.

۸- سازمان توسعه تجارت ایران با همکاری اعضای ستاد و اتاق های بازرگانی مشترک با سایر کشورها، اقدامات تسهیل گرایانه و نوین بازاریابی ترانزیتی را برای نقش آفرینی مؤثر فعالان بخش خصوصی و تشکلهای صنفی به عمل آورده و گزارش آن را به ستاد ارائه نماید.

۹- وزارت راه و شهرسازی به منظور تحقق اهداف سند حاضر، نسبت به نظارت بر اعمال مشوق ها و حمایت های حداکثری برای ترانزیت از قلمرو سرزمینی مطابق با مفاد آیین نامه اجرایی بند (پ) ماده (۵۸) قانون، به ویژه معافیت های ارزیابی کالا و کاهش تعرفه های ناوگان و کالای ترانزیتی فاقد محدودیت و ممنوعیت در چارچوب قوانین و مقررات کشور و نظارت بر ناوگان در مسیرهای ترانزیتی از طریق سکوی هوشمند پایش بصورت مستمر اقدام نماید.

۱۰- یگان‌های ذیربط فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (فراجا) به منظور کاهش زمان ترانزیت، در راستای تحقق اهداف موضوع مواد ۵۶ و ۵۷ قانون، وظایف مرتبط با کنترل و نظارت بر امور ترانزیت در طول مسیر و مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور را با استفاده حداکثری از سکوی پایش و تجهیزات هوشمند و مکانیزه انجام دهند.

۱۱- به منظور ارتقای ضریب ایمنی، اعتمادپذیری و رقابت‌پذیری ترانزیت کالا، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به طراحی و استقرار نظام جامع بیمه‌های ترانزیتی اقدام نماید.

۱۲- دبیرخانه ستاد بصورت مستمر تداخل فعالیت مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و بازارچه‌های مرزی با مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور را شناسایی و پیشنهادات خود را در راستای رفع هرگونه تداخل و موانع احصا شده، تهیه و جهت تصویب به ستاد ارائه نماید.

۱۳- همه دستگاه‌های ذیربط در امر ترانزیت با محوریت وزارت امور خارجه به طور مستمر و هم‌افزا، نسبت به تقویت و تحکیم تعاملات با کشورهای مهم منطقه در زمینه افزایش همکاری در محورهای ترانزیتی موجود، توسعه محورهای ترانزیتی بین‌المللی مشترک و ایفای نقش فعال در اتحادیه اقتصادی اوراسیا و سازمان همکاری اقتصادی (اگو) و نیز کریدورهای ترانسیکاز، شمال-جنوب، چابهار، عشق‌آباد و سازمان شانگهای، گروه بریکس و سازوکارهای مشابه اقدام نماید.

۱۴- سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است با هماهنگی وزارت امور خارجه نسبت به ایجاد کنسرسیوم خدمات بندری و حمل‌ونقل ترکیبی بین ایران و کشورهای هدف به ویژه هند و چین و استفاده از ظرفیت‌های پیمان شانگهای و بریکس به منظور افزایش تجارت دریابرد اقدام نماید.

۱۵- وزارت امور خارجه با همکاری دستگاه‌های ذیربط مکلف است، ریزنی و پیگیری لازم را جهت ایجاد بستر انعقاد توافق نامه‌های دو و چندجانبه حمل‌ونقلی و گمرکی در کریدورهای ترانزیتی و افزایش پذیرش ناوگان و تسهیل تردد در مبادی ورودی و خروجی کشورهای همسایه و منطقه به عمل آورد.

۱۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران) مکلف است با همکاری وزارت راه و شهرسازی، در راستای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در توسعه زیرساخت‌ها و ناوگان، نسبت به احصای پروژه‌های مناسب و جذاب سرمایه‌گذاری و ارائه آن‌ها به متقاضیان سرمایه‌گذاری به صورت بسته‌های آماده همراه با مطالعات اولیه توجیه فنی و اقتصادی و مدل تجاری اقدام نماید.

۱۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با هماهنگی وزارت امور خارجه و بانک مرکزی در چارچوب وظایف قانونی تا پایان سال ۱۴۰۴، نسبت به بررسی و ارائه راهکار امکان‌پذیر به منظور تعدیل مشکلات زیرساخت‌های مالی - بانکی کشور برای سهولت تبادلات مالی بین‌المللی فعالین حوزه ترانزیت با تأکید بر راهکار پیمان‌های پولی دوجانبه اقدام نماید.

۷-۲- اهم اقدامات زیرساختی

۱- وزارت راه و شهرسازی از طریق سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته یا تابعه با همکاری دستگاه‌های ذیربط نسبت به توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور متناسب با تقاضای بار فعلی و برآوردی آتی ترانزیت به شرح زیر اقدام می نماید:

(الف) ایجاد شرایط و یا نصب تجهیزات مکانیزه برای تسریع فرآیند حمل یکسره محمولات ترانزیتی

(ب) بازنگری پلان و جانمایی فعالیت‌های مختلف به منظور تسهیل تردد ناوگان ترانزیتی

۲- وزارت راه و شهرسازی از طریق سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته یا تابعه مکلف است با انجام اقدامات ذیل زمینه لازم برای سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل چندوجهی، مراکز آماد (لجستیک)، ترانزیت کانتینری (با اولویت سرمایه‌گذاری خارجی و بخش غیردولتی) و رفع موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای در کریدورهای ترانزیتی عبوری از بنادر کشور (با اولویت بنادر بازرگانی) و فرودگاه‌ها را تا پایان سال برنامه فراهم نماید:

(الف) تکمیل حلقه‌های مفقوده ریلی در پسکرانه بنادر متصل به کریدورهای ترانزیتی؛

(ب) توسعه مراکز آماد (لجستیک) و حمل‌ونقل ترکیبی (چندوجهی) در پسکرانه بنادر بازرگانی واقع در مسیر کریدورهای ترانزیتی؛

(ج) توسعه زیرساخت‌های روستا و ریلی، کامیونی و روپکس در بنادر؛

(د) توسعه زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری حمل‌ونقل کانتینر یخچالی در پیشکرانه و پسکرانه بنادر؛

(ه) ایجاد خط کشتیرانی مشترک و توسعه خطوط منظم کانتینری بین بنادر بازرگانی واقع در مسیر کریدورهای ترانزیتی و بنادر هدف؛

(و) راه‌اندازی قطارهای برنامه‌ای و منظم، افزایش سرعت سیر واگن‌ها بر مبنای کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های حمل‌ونقل ریلی در ترافیک‌های بین‌المللی (COTIF و SMGS) در بنادر متصل به ریل؛

(ز) راهبری و مدیریت یکپارچه عملیات بندری در بنادر ریل پایه از طریق بکارگیری اپراتور ریلی؛

(ح) توسعه سامانه‌های رهگیری کالا، کانتینرها و وسایل نقلیه در بنادر، پیشکرانه و پسکرانه بنادر (کانتینر هوشمند)

(ط) توسعه خدمات آماد و پشتیبانی (لجستیک) بین‌الملل، پشتیبان بندری (توزین، اسکن، تعمیر و نگهداری) در رویه ترانزیت در بنادر واقع در مسیر کریدورهای ترانزیتی؛

(ی) رفع موانع غیر تعرفه‌ای در رویه ترانزیت با استفاده از روشهایی مانند انجام عملیات بازرسی و نمونه برداری کالا در لنگرگاه و فعالیت شبانه‌روزی دستگاه‌های مستقر و استقرار آزمایشگاه‌های مرجع و تایید شده استاندارد در بنادر بازرگانی ترانزیتی؛

ک) توسعه فن آوری مرتبط با حمل و نقل ترکیبی از طریق احداث سکوی نخلیه و بارگیری محمولات فله و نصب دو دستگاه واگن برگردان و احداث خطوط فرعی جهت افزایش ظرفیت و اتصالات ریلی در بندر شهید رجایی توسط سازمان بنادر و دریانوردی و در منطقه ویژه خلیج فارس توسط ایمیدرو با مشارکت شرکت های فولادی مستقر در بندر یادشده؛

ل) ارتقاء زیرساخت ها و سامانه های ارتباطی و ناوبری نظارتی فرودگاه های بین المللی دارای ظرفیت های ترانزیتی با اولویت فرودگاه های امام خمینی، مشهد، تبریز، شیراز و بندرعباس؛

ماده ۸ - اهم ابتکار عمل های چندجانبه منطقه ای و بین المللی

دبیرخانه ستاد از طریق «کارگروه دائمی طراحی ابتکار عمل های چندجانبه منطقه ای و بین المللی»، موضوع ماده ۱۰ این سند با محوریت وزارت امور خارجه، ابتکار عمل های چندجانبه منطقه ای و بین المللی که اهم آنها به شرح ذیل می باشند را به طور مستمر در طول برنامه هفتم مورد اقدام قرار خواهد داد:

۱- شناسایی ظرفیت های تجاری و نیازهای ترانزیتی بین کشورهای همسایه شامل ارابه و اجرای بسته بهبود مولفه های زمان و هزینه بین هر مبدأ-مقصد عبوری از کشور؛

۲- شناسایی ظرفیت های تجاری و نیازهای ترانزیتی کشورهای منطقه به ویژه کشورهای محصور در خشکی (بدون مرز مشترک) از طریق تامین ظرفیت های اختصاصی آماد (لجستیک) برای ترغیب عبور آنها از ایران به منظور دسترسی به آبهای آزاد؛

۳- ایجاد مراکز آماد (لجستیک) بین المللی مرزی بر مبنای سند آمایش مراکز آماد (لجستیک) کشور با ترغیب سرمایه گذاران بخش های خصوصی داخلی و بین المللی؛

۴- دیپلماسی فعال اقتصادی و ترانزیتی دو و چندجانبه با استفاده حداکثری از ظرفیت اتحادیه های اقتصادی و سازوکارهای منطقه ای و بین المللی از جمله اوراسیا، اکو، شانگهای و بریکس به منظور توسعه ترانزیت پایدار از مسیر ایران؛

این ابتکار عمل ها در واقع نقشه راهی برای ارتقای جایگاه ترانزیتی کشور به شمار می آید، به گونه ای که با توسعه پنجره واحد خدمات یکپارچه گذر، تقویت روابط با همسایگان، کشورهای منطقه و حضور فعال در کریدورهای اقتصادی در بلندمدت، بستر لازم برای افزایش همگرایی بین المللی و بهره مندی پایدار از مزیت های ژئوپلیتیکی و اقتصادی کشور فراهم خواهد شد.

ماده ۹ - اهم اولویت های توسعه دالان های ترانزیتی

وزارت راه و شهرسازی مکلف است ظرف مدت ۶ ماه از تصویب سند، برنامه عملیاتی طرح ها و پروژه های اولویت دار مرتبط با دالان های ترانزیتی در سه شیوه حمل و نقل ریلی، جاده ای و دریایی از جمله پروژه های ارائه شده به شرح زیر به منظور رفع گلوگاه های ظرفیتی، ایجاد یکپارچگی و تکمیل زیرساخت های کریدورهای شمالی - جنوبی و شرقی - غربی با اخذ ملاحظات کمیته تخصصی روان سازی ترانزیت و توسعه لجستیک بین الملل و منضم به شیوه های تامین منابع مالی آنها با هماهنگی و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور را تهیه نماید.

۹-۱- طرح‌ها و پروژه‌های حمل‌ونقل ریلی

- تکمیل احداث و بهره برداری راه آهن زاهدان-چابهار (شمالی - جنوبی)؛
- تکمیل احداث و بهره برداری راه آهن رشت-آستارا (شمالی - جنوبی)؛
- احداث راه آهن درود-خرم آباد-اندیمشک (شمالی - جنوبی)؛
- احداث راه آهن کرمانشاه-خسروی برای اتصال به شبکه ریلی عراق (شرقی - غربی)؛
- احداث و تکمیل راه آهن خاوران به چشمه ثریا برای اتصال به شبکه ریلی اروپا از طریق ترکیه (شرقی - غربی)؛
- بازسازی خط زاهدان به میرجاوه برای اتصال به شبکه ریلی پاکستان؛
- احداث راه آهن بندرعباس-لنگه؛
- اتصال شبکه ریلی به فرودگاه امام خمینی (ره)؛
- افزایش ظرفیت راه آهن تهران - محمدیه قم؛
- افزایش ظرفیت راه آهن جندق- تربت حیدریه - سنگان؛
- افزایش ظرفیت راه آهن محمدیه-شوراب-اردکان-بافق؛
- افزایش ظرفیت راه آهن کرمان-زاهدان؛
- افزایش ظرفیت راه آهن گرگان - ساری - گرمسار؛
- برقی کردن کریدور سرخس - بافق - بندرعباس (با استفاده از ظرفیت فاینانس مالی)؛
- برقی کردن کریدور رشت - قزوین (با استفاده از ظرفیت فاینانس مالی)؛
- برقی کردن کریدور سرخس - مرند و در ادامه تا چشمه ثریا (با استفاده از ظرفیت فاینانس مالی)؛

۹-۲- طرح‌ها و پروژه‌های حمل‌ونقل جاده‌ای

- با توجه به وسعت شبکه حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، همچنین تعدد مبدا-مقصد‌های ترانزیتی در مسیرهای شرقی - غربی و شمالی - جنوبی، مجموعه‌ای از پروژه‌های اولویت دار مرتبط با کریدورهای ترانزیتی داخلی متصل به شبکه بزرگراه‌های آسیایی^۱ (AH) به شرح زیر است:

۹-۲-۱- مسیر شرقی-غربی و بالعکس:

- احداث کریدور بزرگراهی AH^{۷۵} از مرز سرخس و AH^{۷۸} از مرز لطف آباد AH^{۷۰} از مرز اینچه برون به شبکه اصلی AH^۱ مسیر مرز دوغارون-تهران-بازرگان و تکمیل پروژه آزادراهی این کریدور برای افزایش رقابت پذیری با کریدورهای میانی تراسیکا و زنگزور؛

^۱ Asian Highway

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

معاون اول

شماره ۱۶۳۹۲۵
تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۶
پست .....

- احداث کریدور بزرگراهی AH^۲ از مبدا مرز میرجاوه با پاکستان به کرمان تا مرز خسروی با عراق، و اتصال به کریدور AH^۱ برای دسترسی به ترکیه از طریق مرز بازرگان برای اتصال کریدور اقتصادی چین و پاکستان موسوم به CPEC به کریدور اسلام آباد-تهران-استانبول موسوم به ITI؛

- ارتقای جاده موجود به بزرگراه از مرز ریمدان و اتصال به مسیر چابهار-زاهدان، برای تامین دسترسی مناسب به ظرفیت های تجارت با کشور پاکستان؛

- تکمیل پروژه بزرگراهی نوار ساحلی جنوبی چابهار-جاسک-بندرعباس-بندرامام خمینی-بندرخرمشهر برای توسعه ترانزیت و حمل و نقل بین المللی با کشورهای حوزه خلیج فارس؛

- تکمیل پروژه بزرگراهی نوار مرزی شمالی جلفا-کلالة-یله سوار-پارس آباد-اردبیل-آستارا-انزلی-کلاچای-ساری-گرگان-بجنورد-قوچان-لطف آباد و مشهد-سرخس؛

۹-۲-۲- مسیر شمالی-جنوبی و بالعکس:

- احداث کریدور بزرگراهی AH^{۷۵} از بندر چابهار تا مرز سرخس ترکمنستان و اتصال آن به مرز میلک AH^{۷۱}، به منظور توسعه محور شرق و سواحل مکران و کریدورهای چابهار(هند-ایران-افغانستان) و عشق آباد(عمان-ایران-ترکمنستان-ازبکستان)؛

- تکمیل کریدور بزرگراهی AH^{۷۰} از مبدا بندرعباس به مرز اینچه برون و اتصال به مرز سرخس AH^{۷۵} و مرز لطف آباد AH^{۷۸} برای توسعه محورهای شرقی کریدور شمال - جنوب؛

- تکمیل کریدور بزرگراهی AH^۸ از مبدا بندرامام خمینی به مرز آستارا و اتصال به مرز های عراق AH^۲ و مرزهای ترکیه AH^۱ برای توسعه کریدور نفتی عراق و توسعه محورهای غربی کریدور شمال - جنوب؛

- تکمیل کریدور بزرگراهی AH^{۸۲} که از مبدا نوردوز و عبور از جلفا و ایووغلی به شبکه اصلی شرقی - غربی AH^۱ و شمالی - جنوبی AH^۸ متصل می شود که این کریدور با توجه به سرعت پیگیری توسعه کریدور بزرگراهی AH^{۸۱} (زنگه زور) و برای دسترسی ارمنستان به آبهای آزاد از طریق ایران و بالعکس برای دسترسی ایران به گرجستان و دریای سیاه از طریق ارمنستان؛

- تکمیل کریدور بزرگراهی نوار مرزی ایواغلی - ارومیه - میاندوآب - سنقر - سنندج - کرمانشاه - خرم آباد - اندیمشک - اهواز - بندر امام خمینی و اتصال به پایانه های مرزی؛

- احداث کریدورهای آزادراهی تهران-بندرعباس (AH^۲، AH^{۷۰})، تهران-بوشهر (AH^{۷۲})، تهران-بندر امام خمینی (AH^۸)، با ترغیب و مشارکت بخش خصوصی و با دو هدف تامین کالاهای اساسی کشور از مرزهای جنوبی و ارتقای کریدورهای تاثیرگذار در بزرگراه های آسیایی؛

۳-۹- طرح‌ها و پروژه‌های حمل و نقل دریایی

- تکمیل روبنا و همچنین تجهیز و بهره‌برداری از پایانه کانتینری شماره ۳ بندر شهید رجایی؛
- توسعه، تکمیل و تامین تجهیزات جزیره نگین بندر بوشهر؛
- توسعه، تکمیل و تامین تجهیزات اراضی پشتیبانی و اسکله‌های جدید بندر امام خمینی (ره)؛
- توسعه، تکمیل و تامین تجهیزات بندر امیرآباد و اسکله رو-رو ریلی آن؛
- تکمیل زیرساخت، روساخت، تجهیز و بهره‌برداری از فاز ۲ بندر شهید بهشتی چابهار و اتصال به شبکه ریلی؛
- احداث بندر بازرگانی بزرگ مکران (کوه مبارک)؛
- احداث بندر بازرگانی لنگه (مغویه)؛
- امکانسنجی، مکانیابی واحداث اسکله‌های آب عمیق در بنادر شمالی کشور با توجه به کاهش تراز سطح آب دریای خزر؛
- احداث پل ارتباطی بین لافت و پهل قشم از محل منابع داخلی سازمان بنادر و دریانوردی به منظور بهره‌برداری و مدیریت یکپارچه فعالیت‌های بندری و دریایی در بنادر کاسپین انزلی و کاوه قشم با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی؛

ماده ۱۰ - سازمان اجرایی دبیرخانه ستاد

- ۱-۱۰- براساس بند (الف) ماده (۵۷) قانون برنامه هفتم پیشرفت، ریاست «ستاد ملی گذر مرز به مرز (ترانزیت)» به عنوان هماهنگ کننده و مسؤول حوزه گذر (ترانزیت) و آماد و پشتیبانی (لجستیک) برعهده رئیس جمهور (و در غیاب وی معاون اول رئیس جمهور) و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، کشور، نفت، امور خارجه، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان برنامه و بودجه و یک نفر عضو ناظر از کمیسیون عمران با انتخاب مجلس می باشد.
- ۲-۱۰- دبیرخانه ستاد در وزارت راه و شهرسازی تشکیل و وزیر راه و شهرسازی به عنوان دبیر ستاد در راستای نظم بخشی و ایجاد انسجام در مدیریت ترانزیت و آماد و پشتیبانی (لجستیک) بین الملل مسؤول هماهنگی، نظارت بر اجرا و پایش این سند می باشد.
- تبصره: آن دسته از وظایف شورای عالی هماهنگی ترابری کشور که به امر گذر (ترانزیت) و آماد و پشتیبانی (لجستیک) بین الملل پرداخته است (ستاد مراکز آماد (لجستیک) و کارگروه روان سازی و توسعه ترانزیت) از این شورای عالی منتزع و به ستاد منتقل می گردد.
- ۳-۱۰- مسؤول دبیرخانه ستاد با وظیفه راهبری امورات اداری ستاد و کمیته تخصصی و کارگروه مربوطه توسط دبیر ستاد تعیین می گردد.
- تبصره ۱: اعضاء ستاد نسبت به معرفی رسمی نماینده مطلع و تام الاختیار خود در سطح حداقل مدیر کل ذیربط (به عنوان رابط) به منظور همکاری مستمر و کارشناسی با دبیرخانه اقدام نمایند.

۴-۱۰- دبیرخانه ستاد گزارش‌های مستمر پیشبرد اهداف و اجرای این سند و عملکرد اعضا و همچنین آخرین وضعیت ترازیت از کشور را بصورت فصلی به رئیس و اعضای ستاد ارائه می‌دهد.

۵-۱۰- نشست‌های اصلی ستاد به صورت سه ماه یکبار و نشست‌های دبیرخانه بصورت ماهانه و حسب ضرورت در مقاطع کوتاه‌تر و با حضور حداقل دو سوم اعضای اصلی (نمایندگان اعضای ستاد، مندرج در ماده (۵۷) قانون) رسمیت یافته و برگزار می‌شود.

تبصره ۱: تصمیمات نشست‌های دبیرخانه ستاد پس از موافقت اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه (نصف بعلاوه یک) جهت طرح و تصویب در نشست‌های اصلی ستاد و ابلاغ به نهادها، بخش‌ها و دستگاه‌های ذیربط، به رئیس ستاد ارسال خواهد شد.

تبصره ۲: دبیر ستاد حسب صلاحدید و ضرورت می‌تواند پیشنهاد برگزاری جلسات فوق‌العاده را ارائه نماید.
تبصره ۳: دستور جلسات به همراه طرح‌های پیشنهادی توسط دبیرخانه ستاد تنظیم و حداکثر یک هفته قبل از تشکیل جلسات به اطلاع اعضا می‌رساند.

تبصره ۴: اعضای ستاد پیشنهادهای خود را به منظور طرح در جلسات حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری جلسات به دبیرخانه ستاد ارسال نمایند.

تبصره ۵: کمیته تخصصی روان‌سازی ترازیت و توسعه لجستیک بین‌الملل متشکل از نمایندگان اعضای ستاد و حسب مورد، نمایندگان سایر نهادها و دستگاه‌های ذیربط و نیز اتاق‌های بازرگانی، شکل‌ها و فعالین بخش خصوصی به عنوان ناظر به منظور بررسی طرح‌ها و تنظیم تصمیمات نهایی برای ارائه به نشست‌های ستاد با موضوعات زیر تشکیل جلسه خواهد داد.

الف) اصلاح مقررات و فرآیندهای مرزی (گمرکی، حمل‌ونقلی و انتظامی) با رویکرد هوشمندسازی؛

ب) دیپلماسی حمل‌ونقل، موافقت‌نامه و تفاهم‌نامه‌ها؛

ج) طراحی ابتکار عمل‌های چندجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی؛

د) امور بانکی، بیمه و جذب سرمایه‌گذاری خارجی؛

ه) تجاری‌سازی و ارتقای مشارکت بخش‌های عمومی و خصوصی؛

و) زیرساخت، بودجه و تأمین مالی؛

ز) تأمین سوخت ناوگان ترانزیتی؛

ح) سایر موارد مرتبط؛

تبصره ۶: دبیرخانه ستاد برای هریک از موضوعات فوق‌الذکر حسب نیاز نسبت به ایجاد کارگروه‌های تخصصی دائمی یا موقت از جمله «کارگروه دائمی طراحی ابتکار عمل‌های چندجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی» با رویکرد ایجاد کردورهای اقتصادی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۷: در راستای سیاست گذاری اثر بخش ستاد، دبیرخانه نسبت به تعریف مطالعات کاربردی در حوزه های تخصصی مرتبط و انجام آن از طریق دانشگاه ها، مراکز علمی و پژوهشی و مهندسين مشاور اقدام نماید.

تبصره ۸: اعتبارات مربوط به هزینه های راهبری، کارشناسی و مطالعاتی دبیرخانه ستاد همه ساله با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در بودجه سالیانه لحاظ می گردد.

تبصره ۹: با رعایت بند (ت) ماده (۴۴) قانون و باتوجه به صلاحیت تصمیم گیری در امور مربوط به قراردادهای صادرات، واردات، سوآپ و گذر (ترانزیت) انرژی (گاز، برق، نفت و فرآورده های نفتی) با «ستاد راهبری تجارت منطقه ای انرژی»، مقرر گردید به منظور هماهنگی، موارد مرتبط با ترانزیت ریلی و جاده ای فرآورده های نفتی با اخذ نظر از «ستاد ملی ترانزیت» صورت گیرد.

دستگاه های اجرایی مکلفند در ارائه بودجه پیشنهادی خود به منظور درج در لوایح بودجه سنواتی، مصوبات ستاد را مورد توجه و در اولویت قرار دهند.

این سند در ده (۱۰) ماده از تاریخ ابلاغ برای همه دستگاه های اجرایی و نهادها لازم الاجراست و کلیه مصوبات و سیاست گذاری های قبلی مغایر با سند حاضر لغو و بلااثر خواهد بود.

محمد رضا عارف

محمد علی